

20 februari 2022 (7e zondag door het jaar)

Didier Croonenberghs o.p.

Geen enkele religie of filosofie heeft een monopolie op God. Dit is een vanzelfsprekende verklaring voor sommigen, maar het is waarschijnlijk moeilijk voor anderen om dit te horen... Maar God ontsnapt aan ons verstand en aan onze taal.

Dit is het gevoel dat ik heb bij het lezen van dit Evangelie: God is en blijft een mysterie en we kunnen niet zeggen dat hij het eigendom is van een bepaalde godsdienst! Elke religie stelt op zijn eigen manier een reeks waarden voor, maar het is mogelijk daarin een gelijkenissen en overeenkomsten vinden.

In het centrum van het evangelie staat de gulden regel van de naastenliefde, die door de grote religieuze tradities van de wereld wordt gedeeld.

In de oude Hindoe *Mahabharata* kunnen we op dezelfde manier lezen: *“men moet een ander nooit aandoen wat hij als beledigend voor hem beschouwt”*.

In de boeddhistische *Nipata Sutta* lezen wij: *“Zoals een moeder voor haar kind zorgt, zo moet de geest van de mens geheel gegeven zijn aan alle levende wezens”*.

In een Taoïstisch geschrift lezen we dat *“de goede man de winsten van anderen als de zijne zal zien en hun verliezen op dezelfde manier”*.

In de Zoroastrische geschriften staat: *“De natuur is alleen goed wanneer zij een ander niet aandoet wat niet goed is voor haarzelf”*.

In de Talmoed lezen wij: *“Wat u verafschuwt, doet dat niet aan uw gelijken. Dit is de hele Torah”*.

En tenslotte lezen wij in een islamitische Hadith de woorden van de Profeet Mohammed: *“Niemand is een ware gelovige tenzij hij voor zijn broeder verlangt wat hij voor zichzelf verlangt”*.

In al deze zinnen klinkt de gulden regel door uit het evangelie van deze zondag: *“Zoals gij wilt dat de mensen u behandelen, moet gij ook hen behandelen”*

Wanneer wij ons bewust worden van de rijkdom van dit religieuze pluralisme, kan geen enkele godsdienst of filosofie beweren de enige weg naar verlossing te zijn! Elk op zijn eigen manier onthult iets van de goddelijkheid. En toch... als we het christendom reduceren tot universeel gedeelde waarden —als we het evangelie reduceren tot vrome sentimenten en vriendelijkheid— wat hebben we dan nog meer te zeggen?

Wat hebben wij te verkondigen dat anders is?

Wat is ons ‘specifieke verschil’?

“Als ge bemint wie u beminnen, wat voor recht op dank hebt ge dan?”

In dit evangelie ligt dus een wijsheid die in alle **spirituele tradities** van de wereld te vinden is. Maar er is ook iets ongehoord, onredelijk, paradoxaal en in geen enkele andere religie te vinden... Het is niet alleen een kwestie van anderen *niet* aandoen wat wij niet willen dat ons wordt gedaan. Maar het gaat over *verder* gaan... Het gaat over positief, werkelijk, onze *vijanden* lief te hebben. En om voor hen te bidden... Laten we eerlijk zijn! Is dit niet boven onze macht? Is dat niet teveel van ons gevraagd?

Het lijkt mij dat er een manier is om de liefde van vijanden te begrijpen die binnen ons bereik blijft... Laten we daartoe de tekst nader bekijken. Het Grieks kent vier woorden om liefde uit te drukken: gevoelsliefde, erotische liefde, bloedliefde en liefde van eerbied. De liefde van vijanden is inderdaad een liefde van eerbied...

Hoe kunnen wij onze vijanden liefhebben? Niet door gevoelens of sympathie. Het is een liefde van de *wil*, niet vanuit het hart. Het gaat erom te erkennen dat we niet de hele waarheid over hen kennen, en dat die alleen aan God toebehoort...

Je vijanden liefhebben is erkennen dat ze nog steeds menselijk zijn, **in God's beeld en gelijkenis**, ook al ziet ons hart alleen hun onmenselijkheid...

Je vijanden liefhebben is hen niet herleiden tot hun woorden en hun daden, ook al hoort ons hart alleen wat zij gezegd hebben. Wat ze gedaan hebben.

Je vijanden liefhebben vanuit de eerbied werkt ook ontwapenend en behoedt ons, ja bevrijdt ons van gevoelens en daden van haat, die ons belasten en de vijandschap alleen maar aanwakkeren.

Laten wij de Heer vragen om deze wil om lief te hebben, om met eerbied lief te hebben, hen die wij niet meer liefhebben. Te beginnen misschien met onszelf.

Dan zal het Evangelie niet alleen maar een eenvoudige spiritualiteit zijn. Maar een unieke radicale, ongehoorde, bevrijdende eis. Amen.